

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Süveges Györgyi főügyészrségi ügyész által képviselt felperesnek a alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2010. április 2. napán kelt 2.K.30.253/2009/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Heves Megyei Bíróság 2.K.30.253/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Heves Megyei Bíróság 2.K.30.253/2009/4. számú 2010. április 2. napján kelt ítéletében az alperes HAJ-2906/2002. számú határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ítélet indokolása szerint a Regionális Felügyelősége 2009. március 20. napján kelt határozatában a Kft-t 40.000 forint fogyasztóvédelmi bírság megfizetésére kötelezte, mivel próbavásárlás során megállapításra került, hogy a terméken feltüntetett 8.395 forint eladási ár ellenére a pénztárnál fizetéskor 8.400 forint került felszámításra.

Az elsőfokú határozattal szemben az érintett fellebbezést nem nyújtott be, az 2009. április 10. napján jogerőre emelkedett.

A jogerős határozat ellen a felperes óvást terjesztett elő. Az óvással az elsőfokú hatóság nem értett egyet, ezért alpereshez terjesztette fel, majd az alperes HAJ-2906-2/2009. számú határozatában az óvást elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy az ügyészi óvás alapos, az óvásban felhozott valamennyi indok és kifogás helytállóan került meghatározásra. Az elsőfokú bíróság felhívta a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Egytv.) 14.§ (1) és (2) bekezdését, amely szerint a fogyasztót

tájékoztatni kell a megvételre kínált termék eladási áráról és egység áráról, illetve a szolgáltatás díjáról.

Az elsőfokú bíróság szerint helytálló volt az alperes azon érvelése, hogy azt az árat kell tényleges eladási árnak tekinteni, amelyet a pénztárgépbe beütöttek, azaz 8.400 forint volt a tényleges eladási ár. Az ellenőrzési jegyzőkönyv ténymegállapításaiból nem vonható az a következtetés, hogy a vásárló által fizetendő 8.400 forint volt a tényleges eladási ár és ettől volt eltérő a terméken feltüntetett 8.395 forint. Emiatt az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy árfelszámítási hiba történt, amelynek okát az alperes nem tisztázta.

Az elsőfokú bíróság osztotta a felperes keresetét abban a vonatkozásban is, hogy a ténylegesen alkalmazott 40.000 forint bírság az Fgytv. 47.§ szerinti arányosság követelményének, illetőleg a Pp. 339/B.§-ában foglalt mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat követelményeinek nem felelt meg. Megállapította, hogy a bizonyítékok mérlegelése, annak okszerűsége a határozat indokolásából nem tűnik ki, s arra sincs utalás, hogy a jogsértéssel elért előny miatt és milyen arányban értékelhető a kötelezett terhére. A vagyoni hátrány az eladási árához képest jelentéktelen, ami az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem indokolta a 40.000 forint összegű bírság alkalmazását.

Az új eljárásra nézve az elsőfokú bíróság előírta, hogy az eset összes körülményét újra kell értékelni különös tekintettel arra, hogy a vásárló tájékoztatáshoz fűződő jogának megsértése nem állapítható meg.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelemben foglalt hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság ítélete sértette a Pp. 206.§ (1) bekezdését, illetőleg az Fgytv. 14.§ (1), valamint (5) bekezdésébe, 47.§-ába ütközött és ellentétben állt a 7/2001.(III.29.) GM rendelet 3.§ (1) bekezdésében írtakkal. Az alperes felülvizsgálati kérelmében kiemelte, hogy az ellenőrzési jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a terméken nem a ténylegesen felszámított ár (8.400 forint) került feltüntetésre, ami azt jelentette, hogy a Kft. által alkalmazott ártájékoztatás nem felelt meg az Fgytv. 14.§ (1) és (5) bekezdéseiben foglaltaknak.

Az alperes kiemelte, hogy nem árfelszámítási hiba történt, így annak okait sem vizsgálta a hatósági eljárás során. Az alperes hivatkozott arra is, hogy az alkalmazott bírság az Fgytv. 47.§ (1) bekezdés i) pontjának megfelelt, valamint a határozatból a mérlegelés szempontjai is megállapíthatók. Az alperes, illetőleg az elsőfokú hatóság értékelte a jogsértéssel érintett fogyasztók

érdekei sérelmének körét, a jogsértő magatartás kiterjedtségét, a jogsértéssel érintett áruk értékét, valamint a jogsértéssel elért előnyt és a jogsértő magatartás esetleges ismételt tanúsítását. Az alperes kiemelte, hogy álláspontja szerint az alkalmazott fogyasztóvédelmi bírság összege nem tekinthető eltúlzottnak, az az elkövetett jogsértéssel arányban áll. Az alperes megítélése az volt, hogy a jogsértéssel elért 5 forintos előny a termék árához képest jelentősnek tekinthető, így az előny mértéke önmagában enyhítő körülményt nem jelent. Megjegyezte, hogy nem csupán az 5 forintos eltérés került értékelésre a fogyasztóvédelmi bírság összegének meghatározása során, hanem a jogsértés valamennyi körülményét mérlegelte a hatóság.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Kiemelte, hogy az alperesi álláspont elfogadása esetén nem volna megállapítható vásárlók megkárosítása, még akkor sem, ha a téves árfelszámítás akár gondatlanságból, akár szándékosan történik. Az Fgytv. 14.§ (1) és (5) bekezdése helyes értelmezése csak az lehet, hogy ellenkező bizonyításig a terméken feltüntetett árat kell a fogyasztó által fizetendő eladási árnak tekinteni.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Az Fgytv. 14.§ (1) bekezdése szerint a fogyasztót - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - külön jogszabályban meghatározottak szerint írásban tájékoztatni kell a fogyasztóknak megvételre kínált termék eladási áráról és egységáráról, illetve a szolgáltatás díjáról.

A (7) bekezdés szerint több eladási ár vagy szolgáltatási díj egyidejű feltüntetése esetén a vállalkozás köteles a feltüntetett legalacsonyabb eladási ár vagy szolgáltatási díj felszámítására.

Az elsőfokú hatóság által tartott 2009. február 3-i helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyve az ellenőrző hatóság megállapításai körében azt rögzítette, hogy a pénztárnál fizetéskor 8.400 forint került felszámításra, s erre tekintettel a vásárlói megkárosítás 5 forint volt.

Az elsőfokú hatóság, illetőleg az alperes az árfeltüntetés körében látta megállapíthatónak az ellenőrzött gazdasági társaság jogsértését, utalva az Fgytv. 14.§ (1) és (4) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az ügyben téves árfelszámításra került sor, amelynek okát az eljárás

fogyasztóvédelmi hatóságok határozathozatal előtt nem tisztázták. Az a körülmény, ha a terméken feltüntetett ár és a fizetéskor alkalmazott ár egymástól eltér kétféle, jogilag eltérően minősülő jogsértés megállapítására adhat alapot. Egyfelől felmerülhet az árfeltüntetés hiánya, amennyiben a pénztárnál fizetendő ár jelenti a termék tényleges árát és ezt az utólagos vizsgálat igazolja. Másfelől azonban az árak közötti eltérés fogyasztói megkárosítást jelenthet, melynek alapja az, hogy a tényleges (a terméken lévő) árhoz képest magasabb árat érvényesít a kereskedő fizetéskor.

Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az árak közötti eltérés okát egyik fokú hatóság sem tisztázta, illetőleg megfelelő nyilatkozatok és bizonyítás hiányában helyezkedett arra az álláspontra az alperes, hogy árfeltüntetés hiba történt, amely ahhoz kapcsolódott hogy a pénztárnál felszámított ár képezte a termék tényleges vételárát és az ettől alacsonyabb összegben a terméken feltüntetett ár az árfeltüntetés szabályaiba ütközött.

A fogyasztóvédelmi hatóságok részéről tehát annak vizsgálatát kellett volna elvégezni elsődlegesen, hogy az áreltérés milyen szabályszegést jelent, majd ezt követően lehetett volna állást foglalni az Fgytv. 47.§ i) pontja szerinti bírság alkalmazása körében. Az elsőfokú bíróság részéről tehát helytálló volt annak hangsúlyozása, hogy a jogsértés tényleges minősítésére a közigazgatási eljárásban nem került sor és ennek hiányában az alkalmazott bírság is jogsértő.

A Legfelsőbb Bíróság a mérlegelés szempontjai, illetőleg a Pp. 339/B.§-ában foglalt körülmények érvényesülése körében nem foglalt állást, mivel ezen szabályok alkalmazására csak abban az esetben kerülhet sor, amennyiben a jogsértést a fogyasztóvédelmi hatóságok az Fgytv. szabályainak helyes értelmezésével minősítik.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, az elsőfokú bíróság az Fgytv. szabályainak helytálló értelmezése alapján hozta meg ítéletét, amire tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az Illetékekről szóló módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50.§ (1) bekezdés szerinti mértékben az alperes személyes illetékmentessége alapján az állam viseli.

A feleknek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, így a Legfelsőbb Bíróság az erről való rendelkezést mellőzte.

Budapest, 2011. március 9.

*Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Tibor sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró*

Dr. Kalas